

Tot dusverre bekende groeiplaatsen der tot de bijgenoemde familiën behorende planten.

Familie **Lobeliaceën**.

1. *Lobelia*.

L. Dortmanna L. In heipoelen en slooten in heidestroken, Maastricht, Stamprooi, Wel. Boxtel, Helvoort, Son, Best, Eindhoven, Oosterwijk, Aarle, Tilburg, Heusdenhout, Breda, Hoogerheide. Apeldoorn, Barneveld, Voorthuizen, Putten. Zeist, Doorn, Maarsbergen, Oud-Leusden, Amersfoort, Almelo, Vriezenveen, Delden, Hellendoorn, Zwolle. Norg.

Familie **Cucurbitaceën**.

1. *Bryonia*.

B. dioica Jacq. In heggen en tusschen kreupelhout, vooral veel naar den duinkant. Limburg (alg.). Vught, Breda, Oudenbosch. Nijmegen (Beek, Hees, Weurt, Benning, Lent), Arnhem, Rheden, Zutphen, Harderwijk. Koudum. Vlieland, Texel, Santpoort, Velsen, Bloemendaal, Haarlem, Amsterdam, Hilversum, Leiden, Katwijk, Rijswijk, den Haag, Wassenaar, Delft, Westland, Brielle. Geheel Zeeland behalve Schouwen en St.-Philipsland.

Familie **Rubiaceën**.

1. *Sherardia*.

S. arvensis L. Op bouwland Limburg (alg. op löss). Eindhoven, Rosmalen, Oudenbosch Nijmegen (Beek, Bergendal, St. Anna), Betuwe. Houten, Utrecht, Doorn, Neerlangbroek. Franeker. Texel, Haarlem, Hilversum. Noordwijk, Leiden, den Haag, Soeterwoude, Wassenaar, 's-Gravesande, Zwijndrecht. Geheel Zeeland behalve Schouwen en St.-Philipsland.

2. *Asperula*.

A. arvensis L. Op bouwland. Maastricht. Wollega.
A. odorata L. In dicht beschaduwde bosschen. Gulpen, Vaals, Valkenburg, Wijlre, Vijlen, Mechelen, Slenaken, Sittard. Nijmegen (Ubbergen, Beek). Utrecht, Maartensdijk, Schalkwijk, Westbroek. Haarlem, Elswoud, Overveen. Vogelzang, Delft, Voorschoten, Wassenaar.
A. cynanchica L. Op beschaduwden zandgrond of zandig bouwland of muren. Utrecht. Zwolle. Velzen. Katwijk, den Haag.

3. *Rubia*.

R. tinctorum L. In Zeeland in heggen verwilderd.

4. *Galium*.

G. cruciata Scop. Op grazige plaatsen langs wegen en heggen. Limburg (vrij alg.). Lithoyen. Nijmegen, Beusichem, Wageningen, Zoelmond, Hemmen, Dodewaard, Rijswijk, Rheden, Ulenpas, Dieren, Brummen, Zutphen, Middachten, Twello, Loenen, Harderwijk. Amerongen. Deventer, Wijhe, Raalte, Zwolle, Zalkerwaard, Kampen. Meppel.

G. boreale L. Op de heide tusschen Malden en de Meerwijk bij Nijmegen.

G. anglicum Huds. Op bouwland. Ameland. Bloemendaal, Overveen. Haarlemmerhout. Zandvoort.

G. tricorne With. Op bouwland, den Bosch. Amersfoort, Klein Ameliswaard. Deventer. Leiden, Westland. Dordrecht, Barendrecht. Geheel Zeeland behalve St.-Philipsland.

G. aparine L. In bouwland, moeshoven, tusschen kreupelhout, aan heggen. Algemeen en overal.

G. uliginosum L. Op moerassige plaatsen, vooral in duinen heidestroken. Maastricht, Gulpen. Boxtel, Breda, Etten, Roosendaal, Bergen-op-Zoom, Oudenbosch. Nijmegen (Hatert, Heumen), Winterswijk, Eibergen, Lochem, Apeldoorn, Harderwijk. Westbroek, Nieuw Loosdrecht. Almelo, Vriezenveen, Delden, Markelo, IJselmuiden. Meppel, Zwinderen, Weerdinge, Odoorn, Valthe. Bergum, Giekerk, Leeuwarden, Franeker. ter Apel, Haren. Terschelling, Haarlem. Overveen, Zandvoort. Amsterdam. Katwijk, den Haag, Wassenaar, Brielle. Schouwen, Walcheren.

G. palustre L. Langs slooten en vaarten. Algemeen en overal.

G. elongatum Presl. Als de vorige. Doorn. Heino, Raalte. Schiermonnikoog. Walcheren.

G. verum L. Op zandige hoge gronden o. a. op alle duingronden. Behalve in de duinen ook op alle Noordzee-eilanden, ook bekend van Limburg (alg.). Vught, Breda,

Bergen-op-Zoom. Nijmegen, Wageningen, Arnhem, Winterswijk, Varsseveld, Groenlo, Terborg, Zutphen, Apeldoorn, Epe, Harderwijk. Utrecht, Bunnik, Zeist. Diepenveen, Olst, Wijhe, Goor, Diepenheim. Gramsbergen, Zalk, Kampen. Meppel, Ane, Franeker.

G. sylvaticum L. In bosschen op hoge gronden. Sint-Pietersberg, Mook, Plasmolen. Boxmeer. Nijmegen (Beek, Ubbergen, Groesbeek, Oosterhoutsche bosch), Kuilenburg.

G. elatum L. Op grazige plaatsen langs wegen, dijken, in heggen, in kreupelhout, op bouw- en moesland. Algemeen en overal.

G. erectum Th. Op plaatsen als de vorige. Algemeen en overal.

G. ochroleucum Wolf. Tusschen de stamouders. Scheveningen.

G. saxatile L. Op heide en duingrond. Houthem, Kerkrade, Valkenburg, Arcen, Plasmolen. den Bosch, Breda, Oudenbosch. Nijmegen (Hatert, Groesbeek), Leersum, Wolfheze, Wageningen, Rheden, Terborg, Apeldoorn, Harderwijk. Zeist, de Bilt, Westbroek. Almelo, Vriezenveen, Delden, Zwolle, Eesveen. Meppel, Assen, Coevorden, Odoorn, Weerdinge, Hoogeveen, Sleen, Rozewinkel, Valthe, Eelde. Haren, Eelderwolde, Paterswolde, Bergum, Oranjewoud, Sneekmeer. Naarden. Hillegom, Katwijk, Wassenaar. Zuiddorpe.

G. sylvestre Poll. Op beschaduwden grond. Meersen, Wijlre, Valkenburg, Gronsveld, Cadier, St.-Pietersberg.

Familie **Caprifoliaceën**.

1. *Sambucus*.

S. Ebulus L. In bosschen, hakhout, heggen enz. Valkenburg, St.-Pietersberg, Meersen, Gulpen, Beek, Elslo, Bunde-Sittard. Nijmegen (Slijk, Ewijk, Beek, Bommel), Gent, Lienden, Ochten, Kesteren, Buren, Deersum, Rheden, Zutphen. Harderwijk. Odijk, Werkhoven, Bunnik, Wijk-bij-Duurstede. Groningen, Slochteren. Leeuwarden, Huizum, Oranjewoud. Rijnsburg, Endegeest, Delft, Naaldwijk, Leerdam, Heukelom.

S. nigra L. In bosschen en heggen, vooral in den omtrek van steden en dorpen. Vrij algemeen en bijna overal.

2. *Viburnum*.

V. Opulus L. In boschrijke streken, heggen, vooral ook in de duinen. Limburg (vrij alg.). Rosmalen, Cromvoort, Bakel, Dorsten, Dongen, Breda, Oudenbosch, Nijmegen (Ubbergen, Beek, Meerwijk, Neerbosch), Wageningen, Doorwerth. Elderik, Brummen, Wehl, Winterswijk. Borculo, Lochem, Eibergen, Ruurlo, Apeldoorn, Harderwijk. Doorn, Bunnik, Zeist, Woudenberg, Achttienhoven, Scherpenzeel, Westbroek. Delden, Hengelo, Borne, Diepenheim, Hardenberg, Gramsbergen, Zalk. Meppel, Coevorden, Sleen, Odoorn. Groningen, Onnen, Eelderwolde, Paterswolde, Haren. Castricum, Bergen, Velzen, Bloemendaal, Haarlem, Heemstede. Haagsche bosch, Wassenaar, Scheveningen, Staalduin, Dordrecht, Zwijndrecht, Brielle. Serooskerke, Schouwen, Zeeuwsch-Vlaanderen.

V. Lantana L. St.-Pietersberg, Oud-Valkenburg. Velzen, Haarlem.

3. *Lonicera*.

L. Perichlymenum L. In bosschen, aan slootkanten en heggen. Vrij algemeen en bijna overal.

L. Xylosteum L. Alleen op den St.-Pietersberg gevonden.

4. *Diervillea*.

D. Lonicera Mill. In bosschen. Meerwijk, Ulenpas, Twello. Zeist. Diepenveen, Heino, Lonkeker. Verwilderd?

Familie **Valerianaceën**.

1. *Valeriana*.

V. dioica L. Op vochtige plaatsen, in duinpannen, op moerassigen veengrond. Plasmolen. Son, Helvoort, Oudenbosch, Breda. Nijmegen (Ubbergen, Beek, Neerbosch), Wageningen, Apeldoorn. Harderwijk. Utrecht, Rhenen, Bunnik, Amersfoort, Harmelen, Houten, Westbroek, Achttienhoven. Wijhe, Raalte, Almelo, Vriezenveen, Heino, Markelo, Kampen. Meppel, Haren. Franeker, Teridsert, Zwaagwesteinde. Texel, Castricum, Velzen, Haarlem, Rozewater, Amsterdam, Amstelveen, Abcoude, Baambrugge, Sloten. Vogelzang, Katwijk, Leiden, den Haag, Wassenaar, Naaldwijk, Voorne.

V. sambucifolia Mik. Schijnt veel algemeener voor te komen, dan hier is opgegeven, op dezelfde plaatsen als de volgende. Maastricht, Gulpen. Breda, Ginniken, Udenhout. Laag Soeren. Utrecht. Naarden. Walcheren, Sas van Gent.

V. officinalis L. Aan waterkanten, op lage moerassige plaatsen. Algemeen en overal.

2. Valerianella.

V. oltoria Poll. Op bouwland en langs wegen tusschen 't gras. Bijna overal en vrij algemeen.

V. carinata Loisl. Op plaatsen als de vorige. Bunnik. Vechten. Absteede, Neerlangbroek. Velzen, Overveen. Leiden, den Haag, Scheveningen, Wassenaar, Delft, Loosduin. Walcheren, Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen.

V. dentata Poll. Op bouw- en braakland. Limburg (vrij alg.). Boxmeer, Eindhoven. Nijmegen (St. Anna, Heumen), Harderwijk. Bunnik, de Bilt, Amersfoort. Zalk, Kampen. Meppel. Velzen. Leiden, den Haag, 's-Gravesande. Zuid-Beveland, Hoek.

V. auricula D. C. Op bouwland. Gulpen, Gronsveld, Epen, Mook. Eindhoven, Boxmeer, Breda. Nijmegen (St. Anna), Renkum, Hemmen, Harderwijk. Amersfoort, Utrecht. Kampen, Zalk. Zwijndrecht. Zuid-Beveland, Oost-Zeeuwsch-Vlaanderen.

Familie Dipsaceën.

1. Dipsacus.

D. sylvestris Mill. Op drogen kleigrond, vooral aan dijken. St.-Pietersberg, Gronsveld, Gulpen, Valkenburg, Vijlen, Maastricht, Wijlre, Mechelen, den Bosch, Heusden, Oudenbosch, Breda. Nijmegen (Lent, Bommel, Elst, Weurt, Beuningen), Doorwerth, Kuilenburg, Betuwe, Gorkum, Zutphen, Nijbroek, Harderwijk. Utrecht, Bunnik, Zeist, Houten, Schalkwijk, Vreeswijk, Jutfaas, Wijhe, Zwolle, Kampen. Groningen, Haren, Warffum. Franeker. Oostersierum, Wirdum, Harlingen, Leeuwarden, Huizum. Velsen, Amsterdam, Naarden, Muiderberg. Leiden, Staalduin, 's-Gravesande, Overschie, Leerdam, Brielle. Geheel Zeeland behalve St.-Philipsland.

D. pilosus L. Op vochtige beschaduwde plaatsen. Valkenburg, Epen. Nijmegen, Elst, Arnhem. Utrecht, Zeist. Naarden.

2. Knautia.

K. arvensis L. Op zandig bouwland, aan dijken en wegen. Limburg (alg.). Breda, Bergen op Zoom. Oudenbosch. Nijmegen, Kuilenburg, Zutphen, Harderwijk, Elburg, Doornspijk, Leersum. Baarn, Zeist, Amersfoort, Darhuizen. Wijhe, Zwolle, Heino, Raalte, Kampen, Hardenberg. Meppel. Groningen. Schiermonnikoog. Alkmaar, Egmond, Heilo, Bergen, Schoorl, Velzen, Bloemendaal, Overveen, Haarlem, Abcoude. Noordwijk, Katwijk, den Haag, Scheveningen, Westland, Voorne. Schouwen, Hoek, Neuzen.

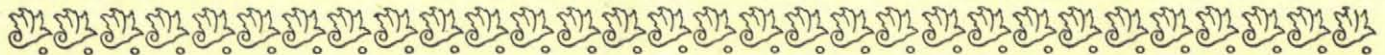
3. Succisa.

S. pratensis Moench. In bosschen en vochtige weilanden. Maastricht, Valkenburg, Gulpen, Arcen, Blerik, Velden, Wansum. Vught, Heeze, Oudenbosch, Dongen, 's-Gravenmoer, Breda. Gelderland (geheel). Utrecht, Driebergen, Doorn, Woudenberg, Zeist, Baarn, Achttienhoven. Deventer, Twenthe (geheel), Kampen, Kamperveen, Steenwijkerwold, Giethoorn. Meppel, Coevorden, Emmen, Weerdinge, Odoorn, Valthe, Assen. Haren. Olterterp, Hardegarijp, Giekerk, Wollega, Teridsert. Texel, Bergen, Egmond, Breesaap, Alkmaar, Brederode, Zandvoort, Rozewater, Abcoude, Baambrugge, Vinkeveen, Hilversum. Noordwijkerhout, Vogelenzang, Katwijk, den Haag, Scheveningen, Wassenaar, Waalsdorp, Voorne. Walcheren, West-Zeeuwsch-Vlaanderen.

4. Scabiosa.

S. columbaria L. Op drogen, zonnigen grasgrond. Limburg (vrij alg.). Werkendam, Nijmegen, Beek, Oosterhout, Kuilenburg, Apeldoorn, Ruurlo. Deventer, Zwolle, Zalk. Meppel. Friesland. den Haag.

H. HEUKELS.

Vragen en Korte Mededeelingen.

Natuur-Historische Vereeniging.

Op 26 Januari j.l. is te Amsterdam opgericht een Natuur-Historische Vereeniging, die zich ten doel stelt populaire kennis van *De Levende Natuur* te verspreiden onder de leden en andere belangstellenden.

Het voorloopig bureau wordt gevormd door de heeren: Dr. J. W. Heinsius, H. Heukels, Dr. J. Th. Oudemans en Jac. P. Thijssse te Amsterdam en Dr. H. J. Calkoen te Haarlem bij wie men zich als lid kan aanmelden.

In de volgende aflevering geven wij nadere bijzonderheden.
RED.

Haagsche Natuurhistorische Vereeniging.

Het doet mij genoegen, te kunnen meedeelen, dat aan onze oproeping (zie *Levende Natuur* Deel V, bl. 190) door een 13-tal Haagsche natuurvrienden is gehoor gegeven, en dat in een vergadering, gehouden den 2den Februari j.l. in beginsel tot oprichting eener Haagsche Natuurhistorische Vereeniging besloten is. Het voorloopig bestuur bestaat uit den Heer Tesch, Molenstraat 53 als President en ondergeteekende als secretaris.

Hoogst aangenaam zal het ons natuurlijk zijn, wanneer nog meer beoefenaars van de studie der *Levende Natuur*, uit den Haag of omstreken, zich als lid aansluiten.

Rijswijk (Z.-H.)

H. R. HOOGENRAAD.

Leidsche Zoölogische-Botanische Vereeniging.

De ondergeteekenden hebben 't plan opgevat eene vereeniging te stichten die zich ten doel stelt de studie der Plant- en Dierkunde en de bestudeering der Flora en Fauna in de omstreken van Leiden. Bereidwillig heeft Dr. Vuyck de leiding hiervan op zich genomen. Zij die wenschen toe te treden tot deze vereeniging worden verzocht zich bijtijds

schriftelijk te wenden tot de ondergeteekenden, opdat er spoedig maatregelen getroffen kunnen worden.

Gerecht 10, F. A. DES TOMBE.

Langebrug 107, A. W. PH. HOLWERDA.

Amsterdamsche Entomologische Club.

Op Zaterdag 19 Januari 1901 hield de A. E. C. hare 12de bijeenkomst, onder voorzitterschap van Dr. J. Th. Oudemans, des avonds te 8 uur in Zeem'nshoop. Aanwezig 16 leden; als gasten de h.h. D. ter Haar (Kollum) en Dr. H. W. Heinsius (Amsterdam).

Allereerst verwelkomt de voorzitter de beide gasten en deelt vervolgens mede, dat een der leden, de heer J. de Vries, door den dood aan de A. E. C. ontvallen is, waarvan officieele kennisgeving werd ontvangen. Hierna wordt overgegaan tot de wetenschappelijke mededeelingen.

De heer de Meijere spreekt over de ontwikkeling van *Callomyia amoena* (Dipteron), bespreekt de rudimentaire ontwikkeling der voortarsen, tot ontbrekens toe, bij vele exotische *Coprini* (Pillenkevers), waarvan eene uitgebreide verzameling ter tafel komt, vooral de aandacht vestigend op de hooge ontwikkeling van de scheen bij teruggang van den tars, en vertoont ten slotte eenige ongevleugelde Sluipwespen, eene manlijke *Coccidie* (Schildluis) en een levend voorwerp van *Anopheles maculipennis*, ten bewijze, dat de soort bij ons ook als imago overwintert.

De heer Jaspers spreekt over de Pharao-mier, die te Amsterdam, blijkens de discussie, lang niet zeldzaam is, en doet eenige mededeelingen over Wantsen, door tal van fraaie voorwerpen opgeluisterd.

De heer ter Haar vertoont eenige inlandsche *Agrotis*-soorten, waarvan de medegebrachte voorwerpen ten deele onderling, ten deele met de niet-inlandsche *Agrotis stigmatica*, veel overeenkomst hebben.

De heer te Winkel vermeldt de vondst, te Hilversum,